

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50
Vidéken:
Egy évre . . . 20 korona
Fél évre . . . 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRJEDTESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor.

Szegénységünk orvossága az önálló vámterület!

Kassa, július 3.

Aranykalásza ékes rónaságról szólnak most a stereotip aratási vezércikkek. Az aktuális detirambusok nem késtek meg ez idén sem, de késett igenis maga az aratás. Az időjárás ez évben szeszélyes volt és bekövetkezett az az eset, a májusi eső elmaradásának nyomában szegénység és inség támad. Minden szépítgetési kísérlet meddő: *gabonatermésünk rossz.* Az ország lakossága tulnyomó részének, a kisbirtokosnak, parasztnak nemcsak hogy eladó gabonája nem lesz, és így képtelen lesz egyéb szükségletei kielégítésére bevásárlásokat végezni, hanem még nekik maguknak is meg kell majd venniök a legszükségesebb élelmiszert: a lisztet. *A mult esztendei nagy üzleti fellendülést, tehát erős visszaesés fogja felváltani* és a kisebb termés következtében beállott magasabb gabonárakat ismét csak az fogja élvezni, akinek van eladó gabonája: a nagy és középbirtokos, de semmi esetre sem a kis parasztagazda, akinek annyi búzája és rozsja sem terem, amennyi a családjának kell.

Már ez a körülmény egymagában is — t. i. széles néprétegek vásárlási képességének alászállása — rossz auspiciumokat nyújt iparunknak és kereskedelmünknek. Az iparban ezenfelül még egy speciális betegség is pusztít a *munkáshiány*. A kivándorlás nagy veszteséget idézett elő a munkásállományban, s e miatt számos iparüzem küzd e betegséggel. Így a kőszénbányák még a normális termelésre is képtelenek, ami őszre kőszénhiányt fog okozni, ennek folyománya tehát a kőszéndrágaság lesz.

A vásárló képesség e csökkentését még fokozza a legprimitívebb szükségleti cikkek, főleg az élelem rendkívüli drágulása, mely mellett a tömegek képtelenek az egyéb szükségleteik kielégítésére pénzt fordítani. Az egész országban oly nagy élelem drágaság uralkodik, mely egyenesen a XVIII. század első évtizedei alatt Angolországban dühöngött gabonauzSORára és az ennek nyomán támadt inségre emlékeztet. Még csak azzal sem áltathatjuk magunkat, hogy ez semú jelenség, mert már 5—6 esztendeje tart.

Nem kell szociálista szemüvegen

nézni a tényeket, hogy az ipari munkabérek folytonos emelkedését ezzel az élelmiszer drágulással hozzuk kapcsolatba. Mert kétségtelen, hogy a munkabér a munkás létminimuma, vagyis élete fentartásához okvetlenül szükséges eszközök arányában növekszik. Növekedvén legnagyobb kontingense a munkás kiadásainak az élelemre fordított összegek, természetesen, hogy ez a drágulás magával rántja felfelé a munkabéreket, úgy hogy nálunk is ott áll a munkás a már rég felismert circulus vitiosus előtt: sztrájkjal, nélkülözéssel kiküzdött magának magasabb munkabért, amely magasabb többletet azonban felemészti a drágább táplálkozásra.

Egy agrárországban élelmiszer drágaság határozottan természetellenes. E drágaság nem rejthetik természetes okokban, hanem ez okok egész gazdaságunk strukturájában, szociális berendezéseinek félszegségében keresendő. Minden helyes exportpolitika alapja, hogy először a *belső fogyasztás biztosítsák, a felesleges pedig exportáltatik. Nálunk megfordítva áll a dolog. Kivisznek annyit, amennyit csak lehet, a belső fogyasztás fedeztessék azzal, ami megmarad.* Innen az, hogy Bécsben olcsóbb a hizott marhahús mint bárhol minálunk, hogy London Cytijében olcsóbb a tojás, mint Kassán és hogy a berlini vendéglőben kevesebb pfennigért ehetsz magyar sült csirkét, mint a hány fillérért egy fővárosi vendéglőben.

Ez az export-politika persze a nagybirtokosoknak jó, mert a nagy belső fogyasztás, mely össztermelésük $\frac{3}{5}$ részét emészti fel, a mestersegesen előidézett áruhiány következtében rettenetesen megdrágul. A fogyasztók milliói tehát roppantul károsodnak néhány ezer nagyobb birtokos előjére.

Mi segíthet mind e bajokon? *Csak az önálló magyar vámterület, melyben az ipar egyenletes jövedelemhez fogja juttatni a népességet és mely gátat vet majd az élelmicikkek mai kiözönlésének, ha egyébként nem, hát az osztrák határon felállított vámsorompó segítségével.* Ezért, aki küzködő mi-voltában panasszal van teli, az elégedetlenek óriási sokasága el ne felejtse, hogy a megélhetés gyökeres könnyítése az önálló vámterületben rejlik. Ezt kell követelni lankadatlanul, e mellé kell, hogy tömör táborban sorakozzék a nemzet népe!

Doby Jenő meghalt.

A magyar képzőművészet gyásza.

Egy kassai származású képmester.

Ismét kidőlt egy azok sorából, kik a magyar névnek, a talentumokban gazdag magyar fajnak a külföldön dicsőséget, megbecsülést szereztek. A halál tengerparti üdülés közben Porto-Ré-ben elragadta az élők sorából, a magyar rézmetsző művészek nesztorát, Doby Jenő iparművészeti tanárt. Az elhunytban a magyar képmás egyik kiváló, nagy talentumu tagját gyászolja, ki a művészetnek szentelt hosszú és szép életében értékes alkotásokkal gyarapította a magyar képzőművészet kincsesházát. Halála, minket kassaiakat is közelről érint, amennyiben az elhunyt művész kassai származású, innen indult el sikereiben gazdag művészi útjára.

A művész július hó 1-én halt meg Porto-Ré-ben s holttestét a tengerparti üdülőhelyről Budapestre szállítják, hogy illő kegyelettel helyezték el hült tetemeit a magyar föld ölébe.

Doby Jenő kassai származású művész. A rézmetszés művészetének magyar nesztora volt, kinek szebbnél-szebb alkotásai a műremek sorát gazdagítják. Legismertebb képei közé tartozik Kossuth Lajos arcképe, a nagy koronázási kép, mely utóbbin 5 évig dolgozott a művész.

Az elhunyt mester művészi tehetségénél csak szerénysége volt nagyobb, úgy hogy számos kitüntetését még családja előtt is titkolta. A külföldi kiállításokon megfordult képeiért akárhánszor első osztályú művészdiplomát kapott. Így gr. Andrássy Gy. külügyminiszter arcképeért a párisi tárlat minden szokásos sovíniszta féltékenysége dacára művészremléssel tüntette ki; épúgy az antwerpeni juri a hirneves Samson és Delilea képeért. *A kassai születésű művész legutóbb Kassa sz. kir. városának Rákóczi szobra javára felajánlta az elkészítendő Rákóczi-arckép rézmetszetének teljes jövedelmét.* Éder Ödön polgármester már érintkezésbe is lépett a drezdai kir. képtárral, hogy az ottani Mányoki Rákóczi festményének másolatát a művész intenciója szerint beszeresse. A halál megakadályozta e szép tervének kivitelében a szülőföldje iránt hálás mestert. Magay Adolf mostohaöccsét, Székely-Doby Géza gyógyszerész apósát gyászolja az elhunyt művészen.

— Kassa város csatornázási kölcsöne.
Kassa város törvényhatósága a vízvezetéki és csatornázási munkálatok költségeire amortizációs kölcsönt vesz fel, mely iránt több fővárosi pénztintézzel folytat tárgyalásokat.

A ház új tanácskozási rendje.

—
Hetenkint négy ülés.

—
Justh Gyula terve.

A képviselőház fogadótermében ma délután három órakor értekezlet lesz, amelynek tárgya: A következő ülészekben a tanácskozás idejének megállapítása.

E félhivatalos jelentkezésre vonatkozólag arról értesülünk, hogy az értekezlet Justh Gyula házelnöknek azzal a régi tervével foglalkozni, vajon nem volna-e célszerű a Ház tanácskozási idejét megváltoztatni úgy, hogy a hét négy napján, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken legyenek az ülések, de vagy reggel kilenctől egyfolytában délután háromig, vagy csak délután kettőtől nyolcig.

Mind ennek az volna a célja, hogy a Ház munkaereje növeltesse s az efféle obstrukció, a minőt most a horvátok csinálnak, egyszersmindkorra eleve lehetetlenné váljon. Ha ez megvalósul, akkor természetesen az új rend csak a jövő ülészekre szól.

Mint másfelől értesülünk, a házelnök tervével szemben igen sok aggodalom merül fel minden oldalról.

A mai értekezletre hivatalos a kormány, a képviselőház elnöksége, az összes pártok elnökségei, azonkívül a horvátok részéről Medákovics Bogdán és Bauer Antal, a nemzetiségiek részéről Polit Mihály, Mihályi Tivadar és Bredicenu Korjolan, a pártoktól részéről Vázsonyi Vilmos, Mezőfi Vilmos és Bánffy Dezső és a Ház megválasztott tisztikara.

Szélhámos álposta szolgál.

—
Megkárosított kassai kereskedők.

—
Más nevében vásárolt.

Ez év május hó 25-én *Freudenfeld* Adolf kassai hentes üzletében egy postaszolgának öltözött egyén jelent meg s néhány koronáért szalonnát vásárolt. Fizetésre kerülvén a dolog, azt mondta, hogy elsején kifizeti a szalonna árát. Miután a hentes alkalmazottai — nem ismervén az illetőt — eleinte vonakodtak a kérést teljesíteni, a postaszolgának öltözött ember szinte sértődötten szólt:

Ismerhetnének engem, elég sok sürgönyt és levelet hozok az üzletbe. Molnár postaszolga vagyok.

Ez ugylátszik hatott s a hentes hitelezett. Elsején azonban hiába várta a pénzt. Erre felszólította *Molnár* János pályaudvari postahivatali szolgát, hogy tartozását egyenlítsse. Minthogy azonban Molnár János hiteltbe sem *Freudenfeld*nél, sem máshol nem vásárolt, tiltakozott a felszólítás ellen s tekintettel arra, hogy a napokban *Guthlon* Jakab kassai fűszerkereskedőtől is hasonló felszólítást kapott: az a gyanuja támadt, hogy valaki az ő nevében itt is, ott is bevásárlásokat eszközöl. A kellemetlenségeknek elejét vevendő jelentést tett a pályaudvari postahivatal vezetőjének.

A postafőnökség azonnal szigorú vizsgálatot indított, mely kiderítette, hogy a névbitorló egy alacsony termetű, felfelé kunkorodó fekete bajszú egyén, valószínűleg *Orbán* István állásából elmozdított postaszolga, akit *Kaizs* József kassai postaszolga az említett időszakban postai jelvényvel ellátott egyenruhában Kassán látott. *Orbán* legutóbb Miskolcra volt, azonban hivatalos pénzek elsikkasztása miatt állását elvesztette. *Orbán* János mielőtt Miskolcra ment volna huzamosabb ideig Kassán mint távirat kézbesítő volt alkalmazva. Családos ember, 3 gyermek apja.

A rossz utra tévedt ember ellen Pál Imre postaigazgató írásbeli jelentésére a rendőrség a nyomozatot megindította.

Zsebmetszők napja.

—
Ékszerlopások a pályaudvaron.

—
A piac tolvajai.

A mai napon a rendőrséghez egy csomó feljelentés érkezett, jobbra zsebtolvajok garázdalkodása folytán történt károkról. Ma reggel az Oderberg felé induló vonat jegyváltásának idején *Sándor* Mór bárándi állomásfőnök a személypénztárnál jegyet akart váltani.

A nagy tolongásban érezte, hogy valaki meglöki, de ennek nem tulajdonított semmi különös fontosságot. Csak mikor a jegypénztártól távozva meg akarta nézni, hány perce van még hátra a vonat indulásáig, akkor volt csak nagy a megrökönyödése. Drága művi aranyórája és függő tiszti aranyóraláncát nem találta a mellényzsebében.

A személypénztárnál a nagy tolongásban ismeretlen zsebmetsző ellopta. Megjegyzendő, hogy a pénztárnál ott állt a rendőr és sem ő, sem az utasok nem vették észre a lopást. A duplafedelű aranyóra hátlapján E. M. monogram és Szent-György tallér található.

Kis idő múlva, úgy 7 óra tájban *Nagy* Valéria kisidai tanítónő aranyóráját lopta el ismeretlen zsebtolvaj. Az értékes női aranyóra kardbojtos aranyláncon csüngött a tanítónő övéből. Az óra hátlapján „Valika” vésés olvasható.

Ugyancsak ma délelőtt az Erzsébetteri piacon özv. *Bradovka* Ágostonné zsebéből egy tolvaj kihuzta a pénzerszényt s abból 19 koronát lopott el. Ugyancsak a reggeli órákban özv. *Fazekas* Ferenccné csányi lakosné erszényét lopták ki. A pénztárcában 30 korona készpénz volt. A zsebtolvajokat vakmerő garázdalkodásra az országos vásár bátorította fel, mikor a nagy tömegben ügyesen operálhatnak. A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a tettesek kézrekerítésére.

UJDONSAGOK.

—
Kis lakások építése.

A székesfőváros tanácsa, a pénzügyi és gazdasági bizottság javaslata alapján, előterjesztést tesz a közgyűlésnek az iránt, hogy kis lakásokat tartalmazó házak építésére adjon engedélyt és erre a célra szavazzon meg egy millió korona hitelt. Ezeket a házakat a főváros tulajdonában levő telkeken építik fel, egyelőre hatezer négszögölnyi terület felhasználásával.

Kassán a kis lakásokban nagy a hiány. A meglévő lakások drágák és egészségtelenek olyannyira, hogy a kis ember aránylag sokkalt drágában lakik Kassán, mint az, aki 5—6 szobás lakással bír.

A *Napló* régóta pengeti a kis lakások városi költségen való felépítésének szociális jelentőségét. Sajnos, ebben a kérdésben is elmondhatjuk, hogy a mi városi tanácsunk nagyobb szabású szociális intézmények létesítése iránt teljesen érzéktelen. Akad itt mi nálunk mindentéle dologra pénz, még takarékpénztári részvényekre is. Csak arra nincs fedezet, aminek végre a kis ember is hasznát élvezhetné.

Mi azonban a sajnálatos tapasztalatok ellenére sem veszítjük el bizodalunkat. A kis lakások ügyét ajánljuk a városi tanács gondoskodásába. Érdeklődjék e kérdés megoldásának mibenléte iránt, a fővárosi tanács bizonyára alapos szemlét tartott a külföldön, mielőtt e nagyjelentőegű intézmény

megvalósítására javaslatát megtette volna. A fővárosi mintában tehát a legmodernebb alapot találjuk — ha érdeklődnek iránta. A háziwak közgyűlése valószínűleg irtózni fog az olcsó kis lakások gondolatától is, ugyszintén a konzervatív és szűk látókörű bizottsági tagok kinevetik, miként kikacagták az iskolai fürdő okos és szép gondolatát.

De végre, ha a maradiaké is a többség, a városi közgyűlésnek van szép számmal felvilágosodott, szociális problémák iránt fogékony csoportja is, azok kötelessége, hogy a tanácsot szükség esetén a a végsőkig támogassák és az eszmét diadalra vigyék.

— **Kinevezés.** A kultuszminiszter *Láczai Szabó Margit* kassai lakos tanítónőt a mezőhegyesi áll. elemi iskolához tanítónővé kinevezte.

— **Uj magnezit-terület** Abaujmegyében. Abauj-Tornamegyében új magnezit-területet fedeztek föl, mely ugyan felületesen eddig is ismeretes volt szakkörökben, de mindeddig megfelelő vizsgálódás tárgya nem volt. Az Abauj-Torna és vele határos Sárosmegyében lévő szóban forgó magnezit terület az ismert magyar magnezit vonuláshoz *Nyustya Poproc Szirk-Turcsik Lubenik-Mnisány-Ochtina-Martonháza-Bochfalva-Markuska* folytatása és rendkívül tiszta anyagot tartalmaz, a különféle helyeken kivett kőzetek átlagosan 92% 95% magnesia tartalmat mutatnak, mennyiségileg pedig az eddig ösmert magyar magneziteket fölülmulja. Ezen területtől a Magnezitipar Rt. a Kassa város tulajdonát képező területen kihasználási jogot biztosított magának, mely jog azonban nem fűdi az előfordulás tényleges részét. *Libermann Ágost Győző* a vonulatból körülbelül 150 holdat szerzett meg és általa folyamatba tett föltérési munkálatok kiváló eredményt biztosítanak. A *Veitschi* magnezitipar e hirre egy még földetlen terület 4¹/₂ hold kiterjedésben 70,000 K lefizetésével biztosított magának. Tekintettel arra, hogy a terület a vasutól csak 3 kilométerre fekszik, az anyag minőségileg és mennyiségileg az eddig ismert területeket felülmulja, a vasuti fuvar egy a fümei, mint az Oderbergen át irányuló kivitelben sokkal olcsóbb: ezen terület hivatva van a magyar magnezit iparnak nagy lendületet adni.

— **Nagy tűz emberáldozattal.**

Tegnap délelőtt *Osva*, abauj-torna-megyei községben nagy tűzvész pusztított. Mialatt a falu népe a mezőn dolgozott, az egyik csürben felhalmozott széna, eddig ismeretlen okból kigyuladt s kis idő múlva már lángban állott a csür. A nagy szél erősen táplálta a tüzet s egy óra múltán, mire a lakosság a tűzoltáshoz látott, már 37 lakóház az azt övező melléképületekkel együtt lángban állott. Elpusztult az eddig behordott sok takarmány, temérdek házi aprójószág és szarvasmarha. A tűz oly heves volt, hogy még a pléhfedeles házak is porig égtek. A tűzvésznek emberáldozata is van. Egy 4 éves parasztlányka, aki anyjának az égő házból butorokat kihordani segített a tűzbe esett. Mikor a szobába ment, bezuhantak az égő padlógerendák s maguk alá temették a gyermeklánykát. A tüzet valószínűleg gyújtogatás okozta. A kár meghaladja a 60—80.000 koronát.

— **Kihágások krónikája.** Az elmúlt héten a rendőrség kihágási bírása a következő kihágási ügyekben hozott ítéletet: A *Bétkocsi* társulatot 10 korona pénzbírságra,

mert köteles szolgálatot nem tartott. — Hányi Alajos háztulajdonost köztisztaság elleni kihágás miatt 10 korona pénzbírságra. — Csendzavarás és név megtagadás miatt Banyár Károly szolgát 16 koronára. Hamisitott paprika elárúsítása miatt Volcsák Ferencet 10 korona pénzbírságra. — Hernyó ki nem irtás miatt Lefkovics Hermann háztulajdonost 8 korona pénzbírságra. — Czeisler Hermann kereskedőt, mert pálinkás poharai piszkosak voltak 6 koronára, Urbán Jánost ugyanezért 4 koronára. — Szász Hermann kereskedőt, mert élelmi cikkeit le nem takarta 4 koronára. — Fried Jenő kereskedőt, mert üzleti helyisége piszkosan találtatott 8 kor. pénzbírságra. — Spitz Mózes szatócs, mert mérlegei piszkosak voltak 2 kor. pénzbírságra. — Rendőrsértés miatt Kohn Dávid kereskedő 10 korona pénzbírságra ítéltetett.

— **Balesett a Főutcán.** Ma reggel Zupkó Istvánné munkásnővel szemközt jött a Főutcán Sebeskovics Vaszily ácssegéd, aki hóna alatt élével kifelé egy éles fejszét tartott. Az asszony véletlenül az ácssegédbe ütközött, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a fejsze az asszony jobb karjába mélyedt és súlyos sérülést okozott neki. Zupkó Istvánnét a kassai kórházba szállították.

— **Ujabb betörés.** Ma éjjel Löffelholz Pinkász, Deák Ferenc-utca 10. számú házban levő kereskedésének pincéjében, mely áruraktárul szolgál, betörés történt. Az eddig ismeretlen tettesek még egyelőre meg nem állapított értékű zománcozott vasedényt, különféle konyhafelszerelési cikkeket loptak el. A házban most építik a csatornát. A vállalkozó a csatorna lefektetése miatt a ház alapjáig kiásott csatornaüregben, a pince falául szolgáló alapfalat is áttörte. A nyíláson egy kövér ember is kényelmesen elfér. A betörő itt mászhatott be a pincébe s ez uton lophatta el az árut. A tolvajt a csatornázási munkások között keresi a rendőrség. Addig is, míg a tettes kézrekerül, a rendőrkapitányság kéri a közönséget, hogy az esetben, ha a házban csatornát építenek a lakásra nagyobb gondot fordítsanak s az értékes tárgyakat lehetőleg biztos őrizet alá vegyék.

— **Uj biztosító társulat.** A fővárosban — mint jó forrásból értesülünk — legközelebb új életbiztosító társulat alakul hárommillió korona részvénytőkével. A vállalat fő részvényese az Esterházy grófi család egyik tagja lesz. Az alapításban részt vesz még Egyedi Arthur és Beck Lajos dr. orsz. képviselő.

— **Az ismeretlen.** Egy nagyon felfuvalkodott dugszagú, már éltebb uri hölgyhöz szegényesen öltözött asszony állított be azon a címen, hogy ifjúkori játszótársak és barátok voltak.

A háziasszony nagyon hűvösen fogadta a szegénysorsu vendéget, sőt amikor belépett, merev tekintettel nézett rá, mintha nem ismerné.

A vendéget nagyon kellemetlenül érintete a fogadtatás, zavartan, de azért édeskés hangon szólott:

— Hát nem ismersz?

— Nincs szerencsém! — volt a válasz.

— Hogyan? Nem ismersz engem?

— Persze, hogy nem ismerem meg, hiszen van már huszonöt esztendeje, hogy nem láttam.

— **Borzalmas jelenet egy tengeri fürdőben.** Rettenetes jelenet játszódott le Blackpool tengeri fürdőhelyen, ahol egy leány testvéröccsével és vőlegényével egyszerre belefutott a tengerbe, százkra menő ember szemelátára, akik tehetetlenül voltak

kénytelenek végignézni a tragédiát. Dagály volt éppen, a hullámok átcsaptak a csolnakon ülők feje felett és elöntötték a boldogtalan embereket. A leány vőlegénye le akarta fényképezni a csolnakban ülő társaságot, a csolnak azonban felbillent és így történt meg a szerencsétlenség. A végzetes haláltusában klasszikus példáját látták a parton állók a fenkőlt emberi érzéseknek. A leány fivére és vőlegénye fölváltva önfeláldozóan vetekedtek a leány megmentésében. Hasztalanul a tajtékozó hullám felkapta mind a hármat, azután beletemette őket a hullám-sirba.

— **Egyesület a jó modor terjesztése érdekében.** A flegmatikus amerikai nem sokat ad a külsőségre. A munkában mindenki munkás, a polgári életben pedig rendes körülmények között mindenki ur. Az „ur“ azonban, ha nem is követ el büntetendő cselekményt, igen sokszor áthágja azokat a törvényeket, melyeknek megtartására egyedül a józólés kötelezi. Sajnos, a szélhámosokat kivéve, rendszerint igen sokan vétenek a jó modor ellen. A hiányos nevelés és a rossz társadalmi környezet annyira eldurvítja az emberek egyikét-másikát, hogy teljesen elveszti érzékét az emberekkel való érintkezés legelemibb követelményei iránt is. A durva, kötekedő, káromkodó ember közel áll ahhoz a határhoz, ahol összeütközésbe kerül a törvényes renddel. New-Yorkban mostanában egyesületet alapítottak, melynek az a célja, hogy az embereket jó modorra szoktassa. Az egyesület élén csupa tekintélyes férfi áll, akik egyelőre arra törekcsenek, hogy a társas érintkezésben a „tessék“ és „kérem“ szokat minél nagyobb mértékben forgalomba hozzák. Továbbá törekvésük arra is irányul, hogy az emberek lehetőleg halkán beszéljenek egymással, mert a hangos beszédnél kezdődik a durvaság. Azt hisszük, hogy ami társaséletünknek sem ártana, ha az emberek tisztességesebb hangot és modort tanusítanának az egymásközi érintkezésben.

— **Betörés ellen biztosításokat a legjutányosabb feltételek mellett eszközöl az Adria Biztosító Társulat.** Bővebb felvilágosítással szolgál az Adria főügynöksége Kassa, Fő-utca 7. szám alatt.

— **Uj cementáru-gyár Kassán.** Göllner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házban modern berendezéssel cementáru gyárat létesített. A gyár gyártmányaiból különösen kiemelendő a Thoman féle hornyolt tetőcserép, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserepet. A cement tetőcserép tartósabb, könnyebb fedőanyag, nem eresztí át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 drb. tetőcserép kell mindössze. A cement tetőcserép ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építések és építendő közönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárukat készít.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

A képviselőház ülése.

Fordulat.

Budapest, július 3.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl.

Rövidebb házszabályvita után az elnök elrendeli a tegnapi mára halasztott névszerinti szavazást. A szavazás megkezdésekor a horvátok kivonulnak a teremből. A szavazás eredménye, hogy 141 szóval elvetették a horvátok javaslatát. Ezután áttér a Ház a

pragmatika javaslat

részletes tárgyalásának folytatására. Az első pontnál hat horvát képviselő él a zárszó jogával. De mert a tárgytól ismételtlen eltértek, az elnök mind a hattól megvonta a szót. A horvátok közt nagy zaj tört ki.

Justh Gyula foglalja el az elnöki széket és mert a zaj nem csillapul, az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után jelenti Elnök, hogy Kossuth Ferenc kíván szólni.

Kossuth beszél.

Kossuth Ferenc: a horvátok azon jogukkal, hogy a magyar parlamentben horvátul beszélhetnek — visszaélnek. A beszélést csak arra használják föl, hogy az időt elrabolják. A világ egyetlen parlamentjében sem túrnék ezt meg. A magyar vasutak a magyar állam tulajdonát képezik, tehát annak hivatalos nyelvét a magyar állam állapítja meg.

A kormánynak módjában lett volna a rendtartási szabályzatot *rendeleti uton is életbeléptetni.* Az első szakaszhoz, mely körül a vita most folyik azon pótlást terjeszti, hogy az államvasutak alkalmazottai csak magyarok lehetnek. *Egyébként a javaslatot rendeletileg lépteti életbe, mely mindaddig érvényben marad, míg a mostani javaslat a törvényhozás útján törvényerőre emelkedik.* (Zajos helyeslés; hangos éljenzés.)

Elnök a vitát bezárja.

Ezután 10 horvát képviselő él a zárszó jogával. Ezek közül Tuskán Gergely nagy vihart idéz elő.

Vihar.

Tuskán ugyanis Kossuth Ferenc előbbi intézkedéseivel foglalkozik beszédében. Igen durva hangot használ és azt mondja: *Kossuth egy rendelkezést lopva becsempészett a tárgyalásba!*

Óriási zaj tör ki. Elnök rögtön megvonja a szót Tuskántól.

Tuskán feláll, dühösen az elnökre néz és *megfenyegeti* azt öklével.

A Ház haragja tetőpontra hág.

— Ki vele! Ki vele! kiáltások hallatszanak.

— Mentelmi bizottság elé vele!

Elnök fölteszi a kérdést; a Ház Tuskánt a mentelmi bizottság elé utasítja.

Ezután nyugodtabb mederben folynak a tárgyalások.

A horvátok záróbeszédet mondanak.

Háromnegyed 3-kor rákerül az interpellációkra a sor.

Az ülés folyik.

Az új bán Budapesten.

Budapest, július 3.

Rakodczay Sándor horvát bán ma Josipovich horvát miniszter kíséretében Budapestre érkezett és egyenesen Wekerle miniszterelnökhöz hajtatott, hol hosszas tanácskozást folytattak.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbádrák ingyen
Jelentkezések naponta délelőtt 8-10 óráig
és délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900, 2 arany érem.

Rákóczi emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján II. Rákóczi Ferenc életnagyságu képével (Lengyel Ede festőművésznek Abauj-Torna vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel Menyhért. — Centum gradamina Hungariae contra Germanos. Irta: Kerekes György. — Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II. Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész Kálmán. — Rákóczi Holesiczban. Irta: dr. Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta: Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi Ferencnek. Irta Szabó Adorján. — A rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. — Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi templom külseje és belseje, ahol a fejedelem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi templom, melyet Báthori Zsófia épített, külső és belső képével. — Rákóczi két fia: József és György. — A fejedelem pecsétje. — Bercsényi Miklós arcképe egykori festmény után. — Bercsényiné Csáky Krisztina arcképe. — II. Rákóczi Ferenc Egitapluma. — II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székesegyházi kriptában. — A kassai erődítés alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítású, kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a NAPLO kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: Murányi József.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket kamatoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán **adómentes**

≡ 4%-kal ≡

a legelőnyösebb visszafizetési módozatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvénnyeket díjtalanul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

o o o LELKIISMERETES MUNKA o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, KOVÁCS-UTCA 30.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ≡ **KORONA SÖR** ≡ **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a söröződe készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre méretek ki.

GANZ-FÉLE

villamossági részvénytársaság

kassai irodája: KAZINCZY FERENC-UTCA 4. sz. I. em.

TELEFON: 328.

(vagy: BARKÓCZY-UTCA 5.)

TELEFON: 328.

Elvállalja bármilyen elektromos világítás és erőátviteli telepek és berendezések tervezését, kivitelét, azok szerelését, ellenőrzését, valamint meglévő berendezések átszerkesztését, továbbá magánházak és lakások villanyvilágítási berendezését. Mindennemű, az elektromos telepek és magánosok részére szükséges világítási és szerelési anyagok elárúsítása.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA